

Vermoed je dat iemand slachtoffer is van

mensenhandel en uitbuiting?

Zorg- en Veiligheidshuis
Baronie Breda

Zorg- en Veiligheidshuis
De Markiezen

Mensenhandel en uitbuiting, samen aanpakken

Mensenhandel is een serieus en groeiend probleem, ook in de regio West-Brabant en Zeeland. Er is een flinke toename van het aantal slachtoffers. Tegelijkertijd weten we dat veel ongezien blijft. Zorgelijk is ook de jonge leeftijd van de slachtoffers en daders.

Jouw rol als professional

Als professional kun je helpen om uitbuiting te voorkomen of te stoppen. Het kan immers gaan om een van jouw cliënten, patiënten of leerlingen. Wees dus alert. Na het lezen van deze folder herken je de signalen, de verdachte situaties en weet je waar je terecht kunt met je vraag of melding. Melden kan ook anoniem.

Mensenhandel is uitbuiting van mensen

In Nederland verstaan we onder mensenhandel: het werven, vervoeren, overbrengen, opnemen of huisvesten van een persoon, met gebruik van dwang (in brede zin) en met het doel die persoon uit te buiten.

De (beoogde) uitbuiting is de kern van mensenhandel. Het is een ernstige schending van de mensenrechten en een (zeer) zware vorm van criminaliteit. Menschenhandel komt voor in de vorm van seksuele uitbuiting, criminele uitbuiting, arbeidsuitbuiting en orgaanhandel.

Vormen van uitbuiting

In West-Brabant en Zeeland komen deze vormen van uitbuiting regelmatig voor:

- **Seksuele uitbuiting**
(gedwongen prostitutie en zogenoemde loverboys)
- **Criminele uitbuiting**
(gedwongen drughandel en gedwongen diefstal)
- **Arbeidsuitbuiting**
(vaak bij arbeidsmigranten en vluchtelingen)

Daders zijn gewiekst in hun aanpak

Mensenhandel en uitbuiting speelt zich vaak af in het verborgene. De daders hebben een neus voor mensen die kwetsbaar zijn. Ze weten de ander ongemerkt te manipuleren. Dat gaat soms razendsnel, mede door de gemakken van het internet. Het uitbuiten van mensen verloopt steeds vaker via social media, zoals Snapchat. In no time zijn de slachtoffers verstrikt in een web van leugens en chantage.

Enkele voorbeelden

- Een meisje dat in ruil voor sieraden en kleding drugs moet vervoeren.
- Een Poolse man die onder slechte omstandigheden 15 uur per dag moet werken, voor te weinig loon en geen ontslag kan nemen omdat hij dan ook zijn woonruimte verliest.
- Een meisje dat door haar vriendje wordt geïsoleerd van haar familie en vrienden, en tegen betaling seks moet hebben met anderen.
- Een eenzame jongen die plotseling wordt gevraagd mee te blowen met een populaire vriendengroep en die vervolgens wordt aangezet tot het bezorgen van 'pakketjes', dealen en uiteindelijk straatroof.
- Een jonge jongen die wordt betrapt op stelen van spullen die helemaal niet bij zijn leeftijd passen, omdat hij daartoe gedwongen wordt door familie.
- Iemand die de kans wordt geboden op een beter leven in Nederland, maar vervolgens te werk wordt gesteld in de prostitutie.
- Een man die onder slechte omstandigheden verblijft in een hennepkwekerij, slapend op een vies matras en met weinig voedselvoorraad in huis.

Check de signalen

Slachtoffers trekken zelf niet zo makkelijk aan de bel. Ze zijn meestal te bang of te afhankelijk van hun uitbouter om hun verhaal te doen. Ze weten de weg naar autoriteiten moeilijk te vinden. Ook zijn ze zich niet altijd bewust dat het om uitbuiting gaat. Bijna altijd hebben ze hulp van professionals nodig om eruit te komen. Daarom is het zo belangrijk om de signalen goed te herkennen en op te volgen.

Signalen van seksuele uitbuiting

Het slachtoffer:

- ziet er vermoeid uit
- draagt sporen van mishandeling of zelfverwonding
- heeft een laag zelfbeeld en is snel beïnvloedbaar
- trekt zich terug en isoleert zich van vrienden en bekenden
- is bang voor lichamelijk contact

Signalen van arbeidsuitbuiting

Het slachtoffer:

- ziet er vermoeid uit
- werkt extreem lange dagen en mag nooit vrij nemen,
- doet gevaarlijk of ongezond werk,
- krijgt weinig loon, zwart uitbetaald of kan niet bij diens eigen bankrekening,
- heeft geen eigen woning of woont met veel mensen samen,
- heeft geen of een vals paspoort of identiteitskaart.

Signalen van criminele uitbuiting

Het slachtoffer:

- ziet zichzelf als dader of herkent zichzelf niet als slachtoffer
- heeft een ongelijke relatie met een familielid of vriend
- draagt sporen van mishandeling
- wordt betrappt met drugs of gestolen spullen, terwijl het geen criminele voorgeschiedenis heeft

“Een belletje moet gaan rinkelen als iemand bij bezoek aan instanties altijd wordt begeleid door een beschermer of tolk, die hem geen seconde alleen laat en al zijn geld, papieren en identiteitsbewijs in beheer houdt”

Kwetsbare doelgroepen

Mensenhandel en uitbuiting kan iedereen overkomen, maar deze kenmerken maken iemand extra kwetsbaar:

- jonge leeftijd
- faseproblematiek
- lvb-problematiek
- trauma's zoals seksueel misbruik
- multi problem gezinssituatie
- niet-westerse achtergrond
- vluchtelingen en arbeidsmigranten

Wat helpt tegen uitbuiting?

Meestal is een integrale aanpak van zorg en veiligheid het meest effectief. De gemeenten in deze regio maken zich daar sterk voor. Zij zijn ook verantwoordelijk voor de opvang en zorg aan de slachtoffers. Daarom hebben ze gezamenlijk een zorgcoördinator mensenhandel aangesteld, die werkt vanuit Zorg- en Veiligheidshuis Baronie Breda en De Markiezaten.

Taken zorgcoördinator mensenhandel:

- de juiste hulp organiseren voor slachtoffers en de zorgroute coördineren;
- in kaart brengen en ontwikkelen van de zorgstructuur;
- het (keten)netwerk versterken rond de aanpak van mensenhandel: hulpverlening, zorg, opvang, politie en justitie;
- registreren van casussen;
- analyseren van trends en ontwikkelingen.

“Je kunt bij mij terecht als je een vermoeden hebt van mensenhandel”

Darija Kupers, zorgcoördinator

“Maak je je zorgen over iemand, blijf er dan niet mee lopen. Het op tijd herkennen van de signalen is zó belangrijk. Het kan ernstige schade voorkomen. Je kunt bij mij aankloppen voor informatie en advies. Maar ook om even te sparren over een casus. Verder kan ik je in contact brengen met de juiste ketenpartners. Met een integrale aanpak zorgen we dat slachtoffers de zorg krijgen die ze nodig hebben en niet nog verder getraumatiseerd raken. Jouw hulp is dus van groot belang.”

Belangrijke telefoonnummers:

Darija Kupers, de zorgcoördinator mensenhandel in jouw regio

- Voor informatie, advies en melden.
Werkzaam in Zorg- en Veiligheidshuis
Baronie Breda en De Markiezaten.
E: mensenhandel@breda.nl, T: 06 13488380

Politie

- Acut gevaar? Bel altijd 112.
- Melding maken of aangifte doen? Dat kan bij het Team Mensenhandel van de politie, T: 0900 8844 (via algemeen nummer).
- Anoniem melden kan bij Meld Misdaad. Anoniem:
T: 0800-7000 of via de website meldmisdaadanoniem.nl

Inspectie SZW

- Bij een vermoeden van arbeidsuitbuiting,
bel de Inspectie SZW: T: 0800 5151
- Arbeidsuitbuiting anoniem melden kan bij
het Team Criminele Inlichtingen (TCI),
Meldtelefoon Zuid-Nederland: T: 06 10 78 21 17.

Comensha

Ook bij het landelijke coördinatiecentrum tegen mensenhandel kun je terecht voor informatie, advies en meldingen. De helpdesk is bereikbaar via T: 033 448 1186.

RUPS

Hulp en advies voor mensen die werken in de prostitutie.

- De Markiezaten: WijZijn Traverse Groep
T: 0164-237056, E: pmw@wijzijntraversegroep.nl
- De Baronie: IMW Breda T: 076-5305888, E: info@imwbreda.nl

Zorgcoördinator Darija Kupers

E: mensenhandel@breda.nl

T: 06 13488380

Zorg- en Veiligheidshuis
Baronie Breda

Zorg- en Veiligheidshuis
De Markiezen